

tidsskrift for kunst- og kulturformidling

I sku´ bare ha´ set mig / Aksel Rask & Rikke Yde Tordrup (red.) / 159 sider
Akademisk Forlag. ISBN 9788750042600
Anmeldt 6/11 2011, 21:01 af Christina Mohr Jensen

Om selvfornemmelser i praksis

Indenfor den moderne psykodynamiske litteratur om barnets udvikling har amerikanske Daniel N. Sterns værk *Spædbarnets interpersonelle verden* (2000) været en kærkommen fusion af klassiske psykodynamiske tanker og teorier om barnets kognitive såvel som følelsesmæssige udvikling. Dette værk havde fokus på integration af biologiske, neuropsykologiske og mere klassiske dynamiske teorier omkring det normale barns udvikling, og hvordan denne udvikling, når den går godt, bidrager til, at man som menneske kan føle sig hel, genuint tilstede og som et individ med en følelse af et sammenhængende selv.

I bogen *I sku´ bare ha´ set mig* forsøges dette teoretiske værk, som undertitlen *Daniel N. Stern og specialpædagogik – 27 fortællinger fra en døgninstitution* antyder, anvendt i praksis på døgninstitutionen Tippen, der har omsorgssvigtede børn og unge som målgruppe. Her har man, i samarbejde med den tilknyttede psykolog, forsøgt at omsætte Daniel Sterns komplekse udviklingsteori til en metode som personalet kunne arbejde med i udrednings og behandlingsarbejdet med døgninstitutionens børn og unge. Denne metode gjorde det muligt at arbejde struktureret med de aspekter af det enkelte barns udvikling, hvor de grundet deres tidlige omsorgssvigt havde mangler, der betød, at de f.eks. ift. kropsfornemmelser var fastfrosset på et niveau, der ikke svarede til barnets fysiske alder. Fokus for det strukturerede arbejde foregik ved at sætte fokus på det enkeltes barn styrker og svagheder i relation til Daniel N. Sterns formulering af de fem selvfornemmelser: det gryende selv, kerneselvet, det subjektive selv, det verbale selv og det narrative selv. Selve bogens fokus er dog ikke direkte på selve børnene på botilbyddets udvikling, men på, hvorledes institutionens pædagoger og lærere i kraft af det specialpædagogiske arbejde i en udviklingspsykologisk ramme kunne skabe personlige oplevelser af store og små udviklingsfremskridt hos stedets børn og unge.

Selve bogens og institutionens arbejde synes at være et formidabelt forsøg på at koble kompleks psykologisk teori til en meningsfuld form for praksis i et arbejde, der for de der har arbejdet med omsorgssvigtede børn, unge eller voksne virker meget meningsfuld og inspirerende. Dette, da arbejdet med omsorgssvigtede børn og unge er en kæmpemæssig intellektuel, følelsesmæssig og praktisk udfordring, da man ikke blot skal rette op på uhensigtsmæssig udvikling på et adfærdsplan i de enkelte situationer, men også på de mere forandringsresistente skader som omsorgssvigt kan give på et barns hjerne. Det formidable ved bogen er i mit perspektiv ikke bogen i sig selv, men det budskab den bringer, da personalet på Tippetens måde at arbejde på er yderst meningsfuld i konteksten af at skabe udvikling i nærmeste udviklingszone, opretholde empatien og forståelsen for en målgruppe, der ellers kan være yderst vanskelig, kaotisk og til tider demotiverende at arbejde med, da forandring kan være en lang og sej proces. Derfor giver arbejdet på Tippen, der illustreres i bogens 27 fortællinger, inspiration til, hvordan man andre steder kunne anvende lignede værktøjer i et arbejde, der grundet børnene og de unges komplekse problemstillinger og det komplekse samspil imellem lærer, pædagoger, elever og pårørende, kan gøre sådan et stykke arbejde vanskeligt.

Dog synes det væsentligt at vise en vis agtpågivenhed ift., hvor stor inspiration denne bog bør være for andre pædagogiske praksisser. For som altid når en metode giver umiddelbart lovende resultater, kan det være fristende at skynde sig at kopiere og anvende principperne i en sådan metode, men det er væsentligt at sikre sig, at ens metode tilpasses den målgruppe og de særlige udfordringer den enkelte borger måtte have. Videre har personalet på Tippen angiveligt haft et gedigent tværfagligt samarbejde, der har sikret personalet en grundig uddannelse og supervision imellem de involverede parter for at sikre kvalitet, udvikling og engagement – et aspekt, der næppe bør overses.

Bogen taler til personer, der ønsker en letforståelig og mere praksisnær indføring i dele af Daniel Sterns teori, der ellers kan være tung og umiddelbart svær at oversætte til en evt. praksis. Videre kan bogen tale til fagpersoner, der ønsker ideer til, hvordan man kan arbejde med en stærk faglig baggrund ift. at skabe udvikling, følelse af kompetence i en personalegruppe, barnet og et positivt samarbejde med barnets/de unges pårørende. Bogen kan altså mere opsummerende anbefales, da der er tale om en fagligt inspirerende og følelsesmæssigt rørende bog.